

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 17 Číslo 4 September 2015

www.pokojadobro.sk

Byť šíriteľom pokoja

Snímka: P. Lazor

Obvyklý židovský pozdrav shalom v Ježišových ústach nadobúda hlboký význam, pretože pokoj je jedným z najväčších mesiášskych darov. Často, keď sa lúčil s ľuďmi, ktorých požehnal nejakým dobrom, vyslovil slová: *Chod' v pokoji!* Svojím učeníkom zveruje poslanie šíriť pokoj: *Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: Pokoj tomuto domu!* (Lk 10, 5)

Želanie pokoja iným ľuďom a jeho šírenie vo svojom prostredí je veľkým prirodzeným darom, a keď je inšpirované láskou, je aj dobrom nadprirodzeným. Keď v našom srdci vládne pokoj – čo je podmienkou, aby sme ho mohli rozdávať aj iným, je to neklamný znak, že Boh je s nami.

Svätý Pavol často vyzýval prvých kresťanov, aby žili v radosť a pokoji:

Radujte sa... žite v pokoji a Boh lásky a pokoja bude s vami (2 Kor 13, 11). Skutočný pokoj je odrazom svätosti, výsledkom boja o to, aby sme v sebe nezničili lásku k Bohu hriechmi. Keď človek miluje Boha, jeho duša je ako dobrý strom, ktorý poznať po ovoci. Jeho skutky dokazujú prítomnosť Tešiteľa, a keďže spôsobujú radosť, nazývame ich ovocím Ducha Svätého. Patrí medzi ne *Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápanosť (Flp 4, 7).*

Ten istý pokoj, ktorý Ježiš želel apoštolom a kresťanom všetkých čias môžeme precítiť aj my v pozdravoch: *pokoj vám; pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam; pokoj Pánov nech je s vami.*

Skutočný pokoj je pokoj na základe poriadku. Poriadku medzi nami a Bohom, poriadku medzi nami a inými

ľuďmi. Poriadok medzi nami a Bohom vytvára pevné rozhodnutie postaviť Krista do centra nášho života. Poriadok medzi nami a ľuďmi znamená predovšetkým dokonalé uskutočňovanie spravodlivosti, lebo ovocím spravodlivosti je pokoj.

Ježiš nám zveril úlohu šíriť pokoj vo svete, počnúc našou dušou, cez rodinu, prácu... Takto sa môžeme pričiniť o to, aby zanikli nepriateľstvá, aby sa vytvárala atmosféra spolupráce a vzájomného porozumenia. Pokoj spočíva v harmónii, keď sa zúčastňujeme na spoločných plánoch, záujmoch, radosťiach i starostiach druhých. Od kresťana sa teda očakáva, aby všade, kde príde, prinášal pokoj a radosť.

Ondrej Švančara,
správca farnosti

Narodenie Panny Márie

Ondrej
Švančara
čítaj str. 3

Ohrozenie manželského života

Roman Vitko
čítaj str. 5 – 6

O františkánov

Jozef
Sukeník
čítaj str. 8 – 9

Milí čitatelia!

Na leto 2015 sa zaiste bude spomínať ako na čas výrazných horúčav, ale aj stavania plotov. A práve to druhé začína odkrývať naše charaktery.

Médiá zaplavujú názory, ako treba riešiť „kauzu“ utečenci/migranti. Azda najautentickejšie nám podávajú obraz reality reportéri, ktorí sú priamo na miestach, kde sa dráma útekov odohráva. Avšak je už len na nich, či to, čo vidia a zazijú, nám ostatným sprostredkujú tak, aby šírili medzi nami nenávisť voči tým, ktorí tu prichádzajú, alebo ako výzvu na urgentnú pomoc ľuďom v núdzi.

Tejto dvojakosti sa neubránime, ale ukazuje sa, že by sme mali nanovo prehodnotiť dva postoje: POMOC a ROZLIŠOVANIE. Obidvoje si však vyžaduje úprimné hľadanie pravdy, nie prízemné bezmyšlienkovité debaty.

Zdravé svedomie – a kresťanské učenie obzvlášť – nás učí, že človeku v tiesni treba pomôcť – bez ohľadu na pôvod, vierovyznanie, status. Poskytnúť dobrú „prvú pomoc“ znamená podať pomocnú ruku takým spôsobom, aby sa zachovala dôstojnosť osoby, ktorej pomáhame.

To znamená poskytnúť jedlo, prístrešok, oblečenie, zdravotnú starostlivosť tak, aby sme im neublížili. Možností je veľa. Jeden skvelý nápad zverejnila istá mladá slovenská novinárka, ktorá žila dlhší čas so svojou rodinou v Taliansku a v susedstve bývala rodina zo Sýrie. Sýrčanka ju naučila piecť ich typický koláč, ktorým si uctia hostí na návšteve. Novinárka zverejnila recept na jednoduchý koláč s výzvou – upeč koláč do utečeneckého tábora. Skúsme sa vcítiť do tejto situácie – sme na úteku pred vojnou kdesi v úplne cudzej krajine a niekto by nám priniesol s láskou uvarené slovenské jedlo... *Nanovo sa nám treba učiť pomáhať a byť pritom vynalievavý!*

Zaroveň nám zdravý rozum navráva, že je potrebné vedieť aj rozlišovať – informovať sa, uva-

žovať a zisťovať znamená hľadať pravdu. Určite sa nenaučíme umeniu rozlišovať v klebetení. Pri téme imigranti sa učíme rozlišovať medzi utečencami, ktorí utekajú pred vojnou, násilím, vraždením a medzi ekonomickými migrantmi, ktorí z vypočítavosti hľadajú lepšie ekonomické zázemie. Ktorí sú však ktorí? *Nanovo sa nám treba učiť rozlišovať a byť pritom obozretný!*

Na pomoc nám prichádzajú rôzne úryvky zo Svätého písma, napríklad o delení na dobrých a zlých, keď Boh necháva rásť pšenicu spolu s kúkoľom až do žatvy (Mt 13, 24 – 30). Alebo o tom, kto pomohol pocestnému, ktorý padol do rúk zbojníkov – nebol to ani kňaz, ani levita, iba milosrdný samaritán (Lk 10, 30 – 37). A tiež o našej pomýlenej kalkulácii – čo mám z toho, keď im pomôžem? Čo ak moju pomoc zneužijú? Tu nám Písmo pripomína – Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo. (Lk 9, 62). Ak slobodne darujem, nerozhodujem o tom, ako má obdarovaný naložiť s darom. Je to jeho sloboda, za ktorú je zodpovedný.

Jedno je však isté – plot nerozdeľuje na „dobých“ tu a „zlých“ tam. Tá hranica prechádza cez srdce človeka. Predtým, ako sa fyzicky začnú stavať ploty, sú už dávno postavené v srdciach staviateľov.

Aj v tomto časopise môžeme o tejto téme len teoretizovať. Až keby prišli migranti do našej obce, ukázalo by sa, akí v skutočnosti sme.

Vieme si odpovedať na otázku, čo nás toto leto naučilo?

Prajem veľa múdrosti pri hľadaní odpovedí.

Monika Hodnická

Miništranti na slovíčko...

Pochválený buď Pán Ježiš Kristus!

Milí miništranti, pozdravujem vás po prázdninách. Verím, že ste si oddýchlí a načerpali sily do nového školského roka. Ako som spomenul v ostatnom článku, dnes si priblížime slovo – turifer a navikulár.

Začiatok svätej omše

V sprievode na slávnostnú svätú omšu s kadidlom idú miništranti nesúci kadidlo a lodku pred kňazom. Týchto miništrantov nazývame **turifer** a **navikulár**. Turifer nesie voľne zavesené kadidlo v pravej ruke; musí dávať pozor, aby sa veľmi nekývalo. Navikulár nesie lodku s tymiánom (navikulu); drží ju oboma rukami asi vo výške bránice. Sprievod sa pred oltárom zoradí tak, aby v strede bol kňaz. (Ak je prítomný diakon, ten stojí vedľa kňaza.) Všetci si naraz pokľaknú pred Bohostánkom. Potom sa otočia k oltáru, uklonia sa a kňaz (i diakon) si ho uctí bozkom. Potom miništranti odídu na svoje miesta.

Pri slávnostnej svätej omši s kadidlom pôjde **turifer** k celebrujúcemu kňazovi, otvorí kadidelnicu, zdvihne ju do takej výšky, aby kňaz bez problémov mohol nasypať z navikuly tymián do kadidelnice. **Turifer** a **navikulár** sa postavia nabok a počkajú, kým im po incenzovaní oltára kňaz kadidelnicu nevráti. Kňaz po nasypaní tymiánu do kadidelnice incenzuje oltár zo všetkých strán v sprievode najbližších miništrantov, a ak je prítomný diakon, aj v jeho sprievode. Počas incenzovania oltára veriaci i miništranti stoja a spieva sa úvodná sloha omšovej piesne. Miništranti majú zložené ruky. Keď sú už všetci na svojich miestach, celebrant aj veriaci sa prežehnajú. Po pozdrave *Pán s vami* nasleduje úkon kajúcnosti, vyzvanie Pána, v nedele i vo sviatky oslavná pieseň (Glória) a kolekta (Modlitba dňa). Pri týchto obradoch miništranti stoja so zloženými rukami.

Pri slávení Eucharistie

Ak sa vo svätej omši používa kadidlo, **turifer** a **navikulár** priniesú kadidelnicu s navikulou a postavia sa vedľa seba napravo od celebranta. **Turifer** podvihne otvorenú kadidelnicu tak, aby kňaz (biskup) mohol ľahko nasypať tymián do kadidelnice z lodky, ktorú mu podá otvorenú. Po nasypaní tymiánu **turifer** kadidelnicu zatvorí a podá ju celebrujúcemu kňazovi (biskupovi). **Turifer** i **navikulár** odídu na vopred určené miesto. (Ak asistuje pri svätej omši diakon, čakajú na vrátenie kadidelnice.) Ak kňaz slúži svätú omšu bez diakona, sprevádzajú kňaza pri incenzovaní oltára a kríža. Postup pri incenzovaní: celebrujúci kňaz (biskup) incenzuje

Pokračovanie na strane č. 6 »

Narodenie Panny Márie

S radostou slávime narodenie Preblahoslavenej Panny Márie, lebo z nej vzišlo Slnko spravodlivosti, Kristus, náš Boh. Pozvanie pozdvihnúť svoje srdcia k radosti vystupuje do popredia v liturgických textoch od samých začiatkov tohto sviatku. Táto radostná udalosť je predzvestou blízkosti Mesiáša. Panna Mária je Ranná hviezda, lebo „ako táto hviezda spolu s úsvitom predchádza východ slnka, tak aj Mária od svojho nepoškvrneného počatia predchádzala príchod Spasiteľa, ktorý bol východom Slnka spravodlivosti v dejinách ľudstva“ (sv. Ján Pavol II.).

Duša Panny Márie

V liturgii svätej omše sa na Pannu Máriu vzťahuje úryvok z Listu Rimanom 8, 28 – 30, v ktorom svätý Pavol opisuje Božie milosrdenstvo rozhodujúce o večnom predurčení ľudí: „Panna Mária bola pred vekmi predurčená Najsvätejšou Trojicou stať sa Matkou Božieho Syna, a preto bola ozdobená všetkými milosťami. „Duša Panny Márie bola najkrajšou spomedzi Bohom stvorených duší, takže po vtelení Slova bola najväčším a najvznešenejším dielom, aké Všemohúci uskutočnil na tomto svete“ (sv. Ján Pavol II.). Máriina milosť vo chvíli počatia prevyšovala milosti všetkých svätých i anjelov spolu, pretože Boh dáva každému milosť zodpovedajúcu jeho poslaniu na svete. Sv. Bernard hovorí: Mária bola vo svojej svätosti a kráse stvorená tak vynikajúco, že by sa nepatriilo, aby mal Boh inú Matku, ale ani by sa nepatriilo, aby mala Mária iného Syna než Božieho.

Nazaret

Narodenie Panny Márie nesprevádzala žiadna výnimočná udalosť a v evanjeliu sa o ňom nič nehovorí. Narodila sa v niektorom galilejskom mestečku, pravdepodobne v Nazarete. V ten deň sa ľuďom o nej nezjavilo nič osobité. Svet naďalej pripisoval dôležitosť iným udalostiam, ktoré sa neskôr úplne vymazali z pamäte ľudí bez najmenej stopy. To, čo je Bohu dôležité, často zostáva nepovšimnuté pred očami ľudí hľadajúcich niečo mimoriadne na ulahčenie svojej existencie.

Mária prežila veľa rokov svojho života v skrytosti. Celý Izrael očakával túto pannu prisľúbenú v Písme (Gn 3, 15; II z 7, 14). Navonok sa vôbec nelíšila od ostatných žien v malom mestečku. Mala však vnútorne pevnú slobodnú vôľu a bola schopná nevidanej

lásky. Všetci rodičia si po narodení svojho dieťaťa myslia, že je jedinečné a neopakovateľné. Mohli si to myslieť aj sv. Joachim a sv. Anna po Máriinom narodení a zaiste sa nemýlili. V ten deň Joachim a Anna netušili, čím tento plod ich vzájomnej lásky bude. Nikdy nemožno vedieť, čím novonarodené dieťa raz bude. Každé je Božím tajomstvom prichádzajúcim na tento svet so zvláštnou úlohou od Boha.

Odhalovanie tajomstiev

Odpoveď Márie potvrdzuje jej odovzdanie sa do Božej vôle: Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova (Lk 1, 38). „Možno povedať, že tento súhlas s materstvom je predovšetkým plodom jej bezvýhradného darovania sa Bohu v panenstve. Celú svoju materskú účasť na živote Ježiša,

svojho Syna, prežívala až do smrti“ (sv. Ján Pavol II.).

Mária pochopila svoje povolanie, Božie plány s ňou. Mária svoju inteligenciu dávala do služieb tajomstvám, ktoré krok za krokom stále hlbšie odhalovala, až pochopila dokonalý vzťah medzi nimi a proctvami týkajúcimi sa Vykupiteľa. Svoj rozum i schopnosti využila na bežné vedenie domácnosti. „Zachovávala všetky slová vo svojom srdci...“ (Lk 2, 51).

Prechádzala v spomienkach od jednej udalosti k druhej, aby využila pre seba ich konkrétne súvislosti. Mária mala živú predstavivosť, vďaka čomu bol jej život plný iniciatív a služby druhým. Vedela, že „ak sa chce pripodobniť Bohu, treba jedno: aj najmenšie veci konať s veľkou láskou, láskou a zasa len láskou“ (sv. Faustína Kowalska).

Spoznať Božiu vôľu

Mária nás učí, že na splnenie Božej vôle je potrebná vnútorná ochota. S Bohom môžeme spolupracovať len vtedy, keď sa plne odovzdávame Ježišovi a dovolíme mu, aby v úplnej slobode pôsobil v našom živote. Boh nemôže dať spoznať svoju vôľu dovtedy, kým sa v duši človeka nestretne s vnútornou ochotou a odovzdaním sa. Boh rešpektuje ľudskú slobodu, nekoná priamo, ale iba v takej miere, ako mu to dovolíme. Popri modlitbe môže byť veľkou pomocou v spoznávaní toho, čo Boh od nás očakáva, duchovné vedenie. Vždy, keď máme pristúpiť k plneniu Božích požiadaviek, treba sa odpútať od vlastných chutí či nechutí, hoci by sa nám to zdalo ťažké a namáhavé. Môžeme povedať Márii, aby predložila svojmu Synovi naše rozhodné áno, aj keď nám to občas príde zaťažko.

Ondrej Švančara

Žiarivá ranná hviezda

Filiálka Teplička slávi 8. septembra odpustovú slávnosť. Kostol je zasvätený sviatku Narodenia Panny Márie. V tento deň sa všetci Tepličania obracajú na svoju patrónku, aby im vyprosila Božie milosti.

Patrónka kostola by nemala byť len nejaká ozdoba „za vrcholom stola“. Patrón kostola ukazuje smerovanie života človeka, je to patrón celej dediny, ochranca, vzor, zastrešenie pred silným dažďom a prepúšťanie Božích milostí v podobe slnečných lúčov.

Pre Tepličanov je takouto patrónkou Panna Mária. Tak ako Panna Mária priniesla svojim narodením veľkú nádej pre Izraelitov očakávajúcich Mesiaša, každý Tepličan by mal byť nádejou pre otvorenie viery.

Mária Valtorta

Talianska mystička Mária Valtorta, ktorá žila v rokoch 1897 – 1961, opisuje narodenie Panny Márie takto:

Prichádza večer urýchléný búrkou, ktorá je neobyčajne zúrivá. Záplava vody, vetra, bleskov, všetkého dohromady.

Jeden z chlapcov, ktorý stojí pred domom povie: „Nieкто by povedal, že z pekla vyšiel samotný Satan so všetkými diabliami. Pozrite sa na tie čierne mraky! Vo vzduchu cítiť dokonca pach síry! A čo znamenajú tie podivné výkriky a jačanie plné utrpenia a preklínania!“

Druhý chlapec odpovedá: „Unikla mu veľká korisť, alebo ho Michal praštil Božím bleskom a on z toho má teraz odseknuté rohy a spálené boky a chvost.“

Prichádza jedna žena a volá: „Joachim, už prichádza na svet a všetko ide dobre!“

Búrka náhle prestane po jednom blesku tak silnom, že všetkých troch odhodí ku stene. V zemi pred domom zostane čierna dymiacia diera.

Medzitým zvnútra prenikne plač novonarodeného dieťaťa a zároveň sa po celej šírke oblohy rozloží obrovský polkruh dúhy.

„Zdá sa, akoby sa tá dúha klenula nad celou izraelskou krajinou a k tomu, len sa pozrite, tam vychádza hviezda a slnko ešte nezapadlo. A tá hviezda žiarí ako obrovský diamant.“ „A tamto je mesiac! A je v splne a pritom do neho chýbajú ešte tri dni! Len sa pozerajte na tú krásu.“

Snímka: P. Lazor

Joachim vstupuje do izby šťastnej matky. Anna sa usmieva a hovorí: „Je to hviezda. Jej znamenie je na nebi. Mária, dúha pokoja! Mária, moja hviezda, žiarivá luna! Mária, naša perla.“

Loretánske litánie

V Loretánskych litániách nazývame Pannu Máriu *Hviezda ranná*. Východ slnka na oblohe predchádza hviezda, ktorá sa ako prvá zjaví na nebeskej oblohe. Svojou žiarou prevyšuje všetky ostatné hviezdy. Rýchle stúpa na oblohe a zvestuje blízky východ slnka. Voláme ju – hviezda ranná, zornička. Takou rannou hviezdou je na obzore ľudských dejín Panna Mária, jej narodenie predchádzalo narodeniu večného Slnka, Krista, Božieho Syna, Spasiteľa sveta.

Žena odetá slnkom

Svätý apoštol Ján v Apokalypse opisuje Pannu Máriu takto: „Potom sa na nebi ukázalo veľké znamenie: Žena odetá

slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd“ (Zjv 12, 1). Môžeme tu vidieť veľkú podobnosť pri narodení Panny Márie a jej kralovaní v nebi. Tak ako bol prítomný mesiac a hviezdy pri narodení Panny Márie, tak mesiac a hviezdy sú prítomné v nebi, kde Panna Mária kraluje nad celým nebom a celou zemou.

Narodenie Panny Márie, matky Spasiteľa sveta, naozaj prinieslo radosť celému svetu. Zažiarila ako ranná hviezda na nebeskej oblohe. A od svojho narodenia neprestajne svieti na túto zem. Panna Mária je bezpečný prístav, matka Svetla. Tam, kde je matka, sa cítime v bezpečí, v srdci rodiny. Jej materinská prítomnosť vyžaruje dobrotu, pokoj. Ona je naša hviezda, náš ideál a vzor, ktorý chceme nasledovať.

*František Benko,
kaplán*

Ohrozenie manželského života

Dnešný trend a moderná spoločnosť vytvárajú podmienky, ktoré nás môžu plne znepokojovať vo vzťahu k manželstvu a jeho pochopeniu. Pastoralná konštitúcia *Gaudium et spes* v 47. článku poukazuje na ich hospodársky, spoločensko-psychologický a občiansky ráz. V popredí ohrozenia sú v prvom rade samotní členovia rodiny, najmä manželia. To úzko súvisí s ich životným štýlom. Liberalizmus, relativizmus, subjektivismus a oslabenie manželstva sú vážnym ohrozením.¹

Tieto spomínané prúdy sú v modernej spoločnosti hybnou silou. Manželstvo stráca na popularite. Ponúka sa iná forma spoločného života. Manželstvo na skúšku², predmanželská dohoda a rôzne ďalšie formy³. Človek si chce dnes všetko uľahčiť. Avšak manželstvo je jasne a zrozumiteľne dané Kristom a definované Cirkvou v apoštolskom ohlasovaní. Eméritný pápež Benedikt XVI. jasne rozpráva o tom, že manželstvo uzatvorené vo viere je nerozlučiteľné. Zdôrazňuje túto dôležitosť a kladie dôraz na jasný obsah týchto slov. Nemožno ich nijakým iným spôsobom manipulovať. Hovorí: „Musíme ich ponechať také, aké sú – aj keď im protirečia životné formy, ktoré sú dnes dominantné.“ Pápež veľmi dobre vie o problémoch dneška. No napriek tomu všetkému vyjadruje nádej: „Zosúladenie tejto sviatosti s tradičnými spôsobmi spoločného života je proces, do ktorého je včlenená celá ľudská existencia. Je to zápas, ktorého výsledok nemožno vynútiť. (...) Vzdať sa však monogamného manželstva alebo sa prestať oň usilovať, by protirečilo evanjeliu.“⁴

Tu je potrebné poznamenať, že Cirkev si zaiste veľmi dobre uvedomuje, akým bohatstvom ľudstva je manželstvo a rodina. Svätý Ján Pavol II. v apoštolskej exhortácii *Familiaris consortio* hneď v 1. článku vyjadruje toto znepokojenie a povzbudzuje mladých k spolupráci s Cirkvou, ktorá im chce ukázať nové obzory, krásu a veľkosť povolania k láske v službe životu.⁵ Je hlboko presvedčená, že len prijatím evanjelia sa plne uskutočňujú všetky nádeje, ktoré vkladáme do manželského spoločenstva.⁶

Manželstvo, ktoré sa chápe len ako civilný akt, nemá v sebe nadprirodzenú a vnútornú silu, akú kresťanské man-

želstvo môže čerpať zo sviatosti manželstva a je v súlade s Božím povolaním. Takéto manželstvo je budované na krehkom základe. Je vystavené zlu, ktoré si chce podvoliť vôľu človeka.⁷ Za rozlučiteľnosť manželského zväzku sa zasadujú: materialistické chápanie človeka, étos manželstva ako čisto civilného zväzku, zameranie sa na sexuálnu voľnosť, hedonizmus a pohľad na manželstvo ako udalosť, ktorá nezaväzuje.⁸

A tak z vyššie spomenutého pre nás vyplýva dôležitá úloha ako predostrieť modernému človeku veľkosť a dôležitosť poznania pravej náuky a sviatostnosti manželstva. Mladí musia dostať šancu na toto poznanie. Je potrebná zodpovedná príprava na manželský život, permanentná formácia. Mladí musia byť oboznámení o ich povinnostiach v domácej spoločnosti, o ich duchovnom a kresťanskom napredovaní na spoločnej ceste v spojení s Kristom vyzbrojení láskou, ktorá im pomôže k vytrvalosti jednoty a nerozlučiteľnosti.

Mnohokrát je pre už manželov v ohrození aj samotné manželstvo. Príčinou sú vzájomné povinnosti a nedostatok lásky. Dôležité je neupadnúť do ľudského stereotypu, ale čo najčastejšie si uvedomovať, že v centre manželstva je Boh, on je ten, ktorý nám dodáva silu a spolu s ním budeme kráčať na ceste ďalej, aj v plnení si vzájomných manželských povinností.

Všetky tieto ohrozenia boli výzvou aj pre Cirkev a zaiste aj sú. V roku 1980 sa konala v Ríme Synoda biskupov, aby sa zamýšľala nad situáciou rodín v súčasnom svete, analyzovala jej problémy a vytýčila úlohy, ktoré stoja pred kresťanskou rodinou v budúcnosti. Na tomto základe pápež Ján Pavol II. napísal exhortáciu *Familiaris consortio*, z ktorej časť uvádzame:

„V terajšej historickej chvíli, keď rodinu napádajú početné sily, ktoré sa ju usilujú rozvrátiť alebo aspoň pokriviť, Cirkev

1 Porov. BIEĽAK, J. 2008. *Ekleziálny rozmer manželstva a rodiny*. Spišské Podhradie : Nadácia kňazského seminára biskupa Jána Vojtáššaka, 2008, s. 59.

2 Porov. *Gaudium et spes*, čl. 80: Robiť experimenty s ľudskými osobami je nedôstojné.

3 Voľná láska; katolíci žijúci len v civilnom manželstve; rozlúčeni a rozvedení, ale znova nesobášení; rozvedení a znovu sobášení. (GS čl. 80.-83.).

4 Porov. SEEWALD, P. 2011. *Svetlo sveta*. Bratislava : Don Bosco, 2011, s. 152.

5 Porov. JÁN PAVOL II. *Apoštolská exhortácia o rodinnom spoločenstve Familiaris consortio*.

6 Porov. BIEĽAK, J. 2008. *Ekleziálny rozmer manželstva a rodiny*. Spišské Podhradie : Nadácia kňazského seminára biskupa Jána Vojtáššaka, 2008, s. 14.

7 Porov. *Gaudium et spes*, čl. 48

8 Porov. BIEĽAK, J. 2008. *Ekleziálny rozmer manželstva a rodiny*. Spišské Podhradie : Nadácia kňazského seminára biskupa Jána Vojtáššaka, 2008, s. 69.

si uvedomuje, že dobro spoločnosti i jej vlastné dobro je tesne zviazané s dobrom rodiny. Preto pociťuje veľmi živo a naliehavo svoje poslanie hlásať všetkým Boží plán o manželstve a rodine, zaistovať im plnú životnosť spolu s ľudským a kresťanským zdokonaľovaním, a tak prispievať k obnove spoločnosti i samého Božieho ľudu.⁹

Dôležitosť poznania o sviatosti manželstva po predchádzajúcej štúdiu tak teraz môžeme zhrnúť v nasledujúcom vyjadrení:

Počas stáročí rôzne národy, zvyky, obyčaje a mentalita menia inštitúciu manželstva a predurčujú istý koncept a disciplínu. Na božský pôvod manželstva ukazujú Kristus. Dvaja manželia sa zjednocujú, aby vytvorili jedno telo: V Mt evanjeliu, ktoré prináša Ježišove slová čítame: „Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje“ (Mt 19, 6).

Inštitúciu – ustanovizeň manželstva Kristus povýšil na sviatosť Nového zákona: tak zjednocuje seba samého s Cirkvou, svojou Nevestou. Nejde tu len o symbol zjednotenia, ale aj o účinný znak. Tak dáva manželom milosť potrebnú na to, aby zjednotenie – jednota bola jedna, neoddeliteľná a plodná. V Novom zákone kresťanské manželstvo povstáva k väčšej dôstojnosti ako obraz tajomstva, ktorý zjednocuje Krista s Cirkvou.

Pod pojmom „manželstvo“ rozumieme aj právnickú ustanovizeň, ktorá dáva koreň – základ manželskému spoločenstvu (matrimonium in fieri), ako aj trvajúci vzťah, ktorý sa od tohto činu odvodzuje, a tak samotné manželské spoločenstvo ako status je dané do manželskej ustanovizne (matrimonium in facto esse – manželstvo v uskutočnení). V manželstve medzi kresťanmi sú prvok „sviatosti“ a prvok „kontraktu zmluvy“ jedinou skutočnosťou, ktorú nie je možné oddeliť.¹⁰

Všetci dobre vieme, že v minulom roku sme prežívali prvú časť biskupskej synody, ktorú pápež František v kontinuite na synodu z r. 1980 venoval rodine. Jej druhá časť bude pokračovať v jeseni tohto roka. Aj my sa môžeme zapojiť do jej pozhnaného priebehu svojou účasťou formou modlitby a obiet na tento úmysel.

Roman Vitko

BIELAK, J. 2008. *Ekleziálny rozmer manželstva a rodiny*. Spišské Podhradie : Nadácia kňazského seminára biskupa Jána Vojtáššaka, 2008.

GAUDIUM ET SPES – apoštolská konštitúcia Druhého vatikánskeho koncilu.

JÁN PAVOL II. *Apoštolská exhortácia o rodinnom spoločenstve Familiaris consortio*.

QUADERNI DELLA MENDOLA A CURA DEL GRUPPO ITALIANO DOCENTI DI DIRITTO CANONICO. 1996. *Matrimonio e disciplina ecclesiastica*. Milano : Edizioni Glossa Srl, 1996.

SEEWALD, P. 2011. *Svetlo sveta*. Bratislava : Don Bosco, 2011.

9 *Familiaris consortio*, čl. 3.

10 Porov. QUADERNI DELLA MENDOLA A CURA DEL GRUPPO ITALIANO DOCENTI DI DIRITTO CANONICO: *Matrimonio e disciplina ecclesiastica*. Milano : Edizioni Glossa Srl, 1996, s. 169-170.

Miništranti na slovíčko...

» Pokračovanie zo strany č. 2

ako prvé obetné dary, potom oltár tak, že začína od svojej pravej ruky a s prerušením incenzuje kríž a pokračuje v incenzovaní oltára. Potom incenzuje diakon alebo miništrant celebrujúceho kňaza (biskupa) a napokon zhromaždený ľud. Pri incenzovaní celebrujúceho kňaza (biskupa) treba dodržať tieto pravidlá:

- Miništrant má stáť asi meter od kňaza (biskupa).
- Na začiatku incenzovania urobí úklon smerom ku kňazovi.
- Držadlo kadidelnice drží v ľavej ruke a pravou rukou chytí retiazky spájajúce držadlo s nádobkou, pričom asi 15 cm nad nádobkou retiazky spojí.
- Ľavú ruku s držadlom má mať vo výške brady a pravou robí kmity s nádobkou.
- Vzdialenosť medzi pravou a ľavou rukou má byť taká, aby retiazky kadidelnice voľne viseli.
- Počet incenzovania nie je určený. Zväčša sa incenzuje od kňaza po dvoch kmitoch na tri strany: naľavo od kňaza, napravo od kňaza a priamo na neho.
- Po incenzovaní kňaza miništrant urobí úklon hlavou smerom ku kňazovi.
- Po incenzovaní celebranta nasleduje incenzovanie koncelebrujúcich kňazov tak, že miništrant podíde ku každému kňazovi osobitne. **(U nás sa tento spôsob nepoužíva)*
- Napokon sa incenzuje zhromaždený ľud.
- Pri incenzovaní všetci miništranti stoja a môžu si sadnúť až po incenzovaní veriacich, pretože počas incenzovania všetci stoja.

Eucharistická modlitba

Ak je svätá omša s kadidlom, **turifer** i **navikulár** prídu skôr pred oltár. Klaknú si spolu s diakonom a miništrantmi v strede

oltára tvárou k oltáru. **Navikulár** nasype tymián do kadidelnice a **turifer** tromi kmitmi incenzuje pri pozdvíhovaní Telo i Krv Pána Ježiša. Pri tomto incenzovaní miništrant kľací. Na začiatku i na konci incenzovania sa ukloní hlavou. (Ak je prítomný diakon, incenzuje diakon.) **Turifer** i **navikulár** vstanú, pokľaknú pred Najsvätejšou oltárnou sviatosťou a odídu do sakristie. Tu sa úloha turifera i navikulára pri svätej omši končí, ak sa nekončí Eucharistickou adoráciou.

Pri adorácii Najsvätejšej oltárnej sviatosť

Po vyložení Najsvätejšej oltárnej sviatosťi a úvodných obradoch kňaza, príde ku kňazovi **turifer** s navikulou a otvorenú ju podá kňazovi, ktorý z navikuly nasype do kadidelnice tymián. Kňaz podá **turiferovi** navikulu a incenzuje Oltárnu sviatosť. Potom prebieha adorácia podľa bežných postupov, pokiaľ kňaz neskončí s modlitbou a začne sa spievať pieseň *Ctíme túto Sviatosť Slávnou* (Tantum ergo Sacramentum), pri druhej slohe tejto piesne príde **turifer** aj s navikulou ku kňazovi, podá navikulu kňazovi, ktorý nasype tymián do kadidelnice. Po tomto úkone kňaz incenzuje Oltárnu sviatosť. Po modlitbe pred Najsvätejšou oltárnou sviatosťou, podá miništrant kňazovi „vélum“. Kňaz odíde k oltáru, aby udelil prítomným pozhnanie so Sviatosťou, počas toho **turifer** incenzuje Oltárnu sviatosť, kľaciac pred oltárom. Po pozhnaní a odložení Sviatosťi do Bohostánku kľací **turifer** pred oltárom až do chvíle, keď si kňaz uctí Bohostánok pokľaknutím. Vtedy môže **turifer** odísť do sakristie.

Prajem vám pozhnaný začiatok školského roka a veľa Božích milostí počas celého roka!

Peter Hanuštiak

Epitafy v markušovskom kostole

EPITAF ŽIGMUNDA MÁRIÁSSYHO

V presbytériu hlavnej lode kostola svätého Michala Archanjela v Markušovciach, naľavo od Bohostánku, sa nachádza ďalší zo zaujímavých epitafov patriacich jednému z členov rodiny Máriássy. Tentokrát ide o Žigmunda Máriássyho.

V hornej časti epitafu je opäť rodinný erb Máriássyovcov, ktorý zachováva pôvodný motív, pričom je obohatený o prilbu a klenot. Prilba sa nachádza nad vyobrazením znaku v erbe a v neskorších obdobiach tvorí súčasť erbu. Ide o heraldickú prilbu – teda takú, na ktorú sa dá pripevniť klenot, ktorý je ozdobou prilby, a ten je zväčša rovnaký ako znak na štíte.

Po obvode epitafu je latinský nápis, ktorý v preklade znamená:

„Tu je epitaf Žigmunda Máriássyho. Na pietnu pamiatku jemu a rodu postavili a opatrovať budú manželka šľachtická Alžbeta Szinyei, synovia Ladislav, Juraj a Žigmund a dcéry. Narodeny v Markušovciach v deň svätého Dionýza v roku 1564, zosnulý 15. novembra 1622.“

Tu sa teda dozvedáme základné informácie o Žigmundovi Máriássy. Narodil sa 8. októbra 1564 ako štvrtý syn a piate dieťa významného člena rodiny Máriássy – Pavla a jeho prvej manželky Anny Sighér. Pripomeňme si, že Žigmundov otec bol tým známym zakladateľom významnej Vyššej zemianskej školy sídliacej v markušovskom hrade v rokoch 1567 až 1663. Celkovo však Žigmund pochádzal z ôsmich súrodencov. Tých sme si už priblížili v minulom čísle, kde sme písali o Žigmundovom staršom bratovi Andrejovi.

Žigmund bol veľmi nadaný mladík a napriek nesúhlasu svojej matky sa vybral študovať do Wittenbergu. Tu skutočne robil svojej rodine len česť a napokon sa aj stal absolventom spomínanej wittenberskej univerzity, kde pôsobili Lutherovi prívrženci. Práve s jeho menom sa spája príchod protestantizmu do Markušoviec. Je pravdepodobné, že nové myšlienky získal počas uvedeného štúdia vo Wittenbergu v rokoch 1587 – 1588.

Žigmund mal teda medzi súrodencami ešte troch bratov: najstaršieho Františka, Andreja a mladšieho Pavla. Bratia si po otcovej smrti medzi sebou

Sníмка: Peter Lazor

rozdělili majetky a zobrali si do svojich sídel aj svoju vieru. František a Pavol ostali v Markušovciach, pričom František bol katolíkom a Pavol kalvínom. Žigmund sa usídlil v Chrasti nad Hornádom a tak ako on i jeho poddaní sa priklonili k protestantskej viere. Stal sa podžupanom Spišskej župy a zmocnencom vlády Gábora Bethlena. Spolu so svojím starším bratom Františkom bojoval proti Turkom pri Egeri.

Žigmund Máriássy bol ženatý dvakrát. Jeho prvou manželkou sa stala Eva Monoky, ktorá zrejme umrela veľmi skoro. V roku 1591, teda len ako 27 ročný, sa oženil už druhýkrát s Alžbetou Szinyei. V týchto manželstvách sa narodilo sedem detí, i keď je zjavné, že väčšina z nich – ak aj nie všetky – pochádzali z druhého manželstva. Z toho boli traja synovia: Ladislav, Juraj a Žigmund a štyri dcéry: Anna, Katarína, Judita a Alžbeta. A ak nás naše zdroje

nezavádzajú, tak najmladšia Alžbeta sa mala narodiť len rok pred smrťou svojho otca. Ten umrel 15. novembra 1622 v Markušovciach.

Čo je však potrebné zdôrazniť, Žigmund bol aj vášnivým umelcom, a to hlavne básnikom. Jeho meno dokonca zvečnil Ján Bocatius vo svojom poetickom diele *Hungaridos Libri Poematum quinque*, v knihe II, s. 272, a spolu s bratom Františkom tiež v básni, venovanej Jánovi Fabriciovi. O jeho láske k umeniu, o štúdiách i o jeho živote hovorí aj veľmi poetický ústredný latinský text na epitafe pod erbom, ktorý znie v preklade nasledovne:

„Narodil som sa na spišskej zemi, zatúlal som sa k umeniu a múzam; pre šľachtu som bol novou nádejou. Keď vedomosti chválila vlasť, starostou mojou bolo navštevovať belavé rýnske školy. Niekoľko rokov ma tu videli učiť sa. V kraji rodnom som na seba zobral stav manželský. Prijal som verejný úrad a mal deti. Zapáčiť som sa snažil jedine Bohu. Ako som žil, tak po rôznych nešťastiach som zavrel svoje oči, teraz užívam už mier. Aj ty, ktorý žiješ, ži ako vieš. Správne žijúcemu, ak nie iné, ale život je daný.“

Spracovala: Miroslava Lazníová

LITERATÚRA:

MATTHAEIDES, S. – REZÍK, J.: *Gymnaziológia. Dejiny gymnázií na Slovensku*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1971. 614 s.;
IVÁNYI, B.: *A márkusfalvi Máriássy család levéltára 1243 – 1803*. In *Közlemények Szepes vármegye múltjából, IX évfolyam*, Lőcse, 1917., MÁRIÁSSY, P.: *X. storóci rodu Máriássy*. Košice : Harlequin, 2006. 156 s. ISBN 80-89082-08-4., MÁRIÁSSY, P.: *...tisícročná história rodu pokračuje...* . Košice : Karnat. 2006. 60 s., JAVOR, M.: *Heraldika na východnom Slovensku*. Prešov : Metodicko-pedagogické centrum, 2004. 56 s. ISBN 80-8045-328-4

O františkánoch

Sv. František je v Cirkvi uctievaný ako zakladateľ troch rádov. Prvý rád je mužskou reholou, druhý rád sú mníšky – klarisky, tretí rád tvoria tí, ktorí prijímajú Františkovu spiritualitu za svoju vlastnú cestu, nevstupujú však do kláštorov. Prvý rád združuje dnes okolo 30 000 mužov v troch reholiach (františkáni, minoriti, kapucíni). Prečo ale nie je jednotný? Ktorá rehoľa je pôvodnou reholou založenou sv. Františkom? Tieto otázky zaznievajú pomerne často.

Stretnutie mládeže P15 – predstavenie rehoľných spoločností

Tri storočia jednoty

Hoci boli Menší bratia formálne jednotní počas prvých troch storočí svojej existencie, od počiatku bolo ich spoločenstvo veľmi rôznorodé. K Františkovi sa pripájali kňazi, univerzitní profesori, mešťania, rytieri, remeselníci i celkom jednoduchí ľudia. Prvá zachovaná regula prezrádza, že niektorí z nich už v roku 1221 žili v kláštoroch, iní zase v pustovniach, ale boli i takí, ktorí putovali z mesta do mesta (potulní kazatelia), alebo z krajiny do krajiny (misionári).

Po smrti zakladateľa pápeži podporovali a usmerňovali Menších bratov a zverovali im v Cirkvi dôležité úlohy. Pápež Gregor IX. Františka rýchlo svätorečil a v Assisi nechal vybudovať majestátny chrám, do ktorého preniesli jeho relikvie. Pre bratov, ktorí tam mali slúžiť pútnikom, vybudoval kláštor

– konvent, ktorý dostal meno Sacro Convento (Svätý kláštor). Konventy začali postupne vznikať aj na iných miestach. Rástli všade tam, kde sa františkáni usadili. Veľké kláštory spojené s halovými kostolmi, ktoré sa budovali na okrajoch miest, sa stávali centrami duchovnej obnovy a vzdelania pre najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva. Pestovala sa v nich pekná liturgia a spôsob života podobný mníšskemu, no omnoho otvorenejší pre bežných ľudí. V ich okolí existovali malé kláštory a pustovne. Konventy ale postupne strácali charakter základne. Pápeži totiž udeľovali rádu rôzne nové úlohy v službe pre Cirkvi a s nimi privilégia, ktoré privedli bratov žijúcich v konventoch k určitým ústupkom voči pôvodnej jednoduchosti a chudobe. Konventy prekvitali, no iné formy života Menších bratov boli ohrozené. Mnohí sa teda právom snažili zachrániť ich ako autentickú súčasť pôvodnej rehoľnej charizmy.

Fotografia mesta Assisi

Na začiatku 15. storočia vzniklo vo vnútri rehole hnutie hlásajúce obnovu pôvodnej chudoby a jednoduchosti ako aj zrieknutie sa privilégií, ktoré rehoľa v priebehu vekov dostala. Reformu presadzovali dôležité osobnosti ako napr. sv. Ján Kapistránsky. Bratia, ktorí ju prijímali, sa zaväzovali k úzkostlivému zachovávaní predpisov reguly, preto sa začali označovať ako *observanti*. Keď hnutie zosilnelo a získalo podporu cirkevnej i svetskej vrchnosti, dosiahli observanti veľkú nezávislosť. Stali sa vikariátom, ktorý mal vlastné pravidlá a vlastného predstaveného. Časom získali prevahu, takže konventuáli sa stali menšinou, ktorá sa svojho spôsobu života nechcela vzdať. Dochádzalo aj ku konfliktom, ktoré poškodzovali dobré meno rádu. Problém sa pokúsil vyriešiť pápež Lev X. V roku 1517 vydal bulu, ktorou františkánsky rád rozdelil na dve nezávislé rehole: Menších bratov observantov a Menších bratov konventuálov (minoritov). Oba rády si zachovali spoločnú Regulu sv. Františka, vypracovali však rozdielne konštitúcie.

Reformy reforiem

Vo vnútri observantskej vetvy však neutíchalo hľadanie autentickej duchovnej cesty. Už v 16. storočí vznikli ďalšie reformy. Najskôr to boli reformovaní konventuáli, potom okolo roku 1525 vzniklo pustovnícke hnutie, z ktorého povstala rehoľa kapucínov, v polovici 16. storočia vznikla reforma bratov najstriktnejšej observancie (*alkantaríni*) a na konci 16. storočia ešte jedna reforma bratov rekolettínov. Rád sa teda v storočí protestantskej reformácie roztrieštil na šesť reholí s jednou spoločnou regulou.

Dnešný stav

Pápež Lev XIII. sa na konci 19. storočia rozhodol opäť zjednotiť reformované františkánske rády do jednej rehole. Observanti,

reformovaní konventuáli, alkantaríni i rekolettíni boli v roku 1897 spojení do rádu, ktorý dnes nazývame Rehoľa menších bratov (OFM). Na Slovensku ich voláme františkáni. Nosia hnedé reholné rúcho s malou kapučňou a skrátenu pelerínkou a sú opásaní bielym opaskom. Charakterizuje ich snaha o čo najautentickejšie nasledovanie príkladu sv. Františka a čo najprísnejšie dodržiavanie jeho Reguly.

Menších bratov konventuálov (OFM Conv.) na Slovensku nazývame minoriti. Na začiatku 19. storočia začali nosiť čierny habit, dnes sa však postupne vracajú k pôvodnej sivej farbe rúcha. Aj oni nosia kapučňu s veľkou pelerínou a biely františkánsky opasok a na ňom františkánsky ruženec siedmich radostí Panny Márie. Ich prioritou je spojiť autentické františkánske povolanie so službou Cirkvi všade tam, kde je to najpotrebnejšie.

Menší bratia kapucíni (OFM Cap.) uchránili veľmi dôležitú františkánsku duchovnú tradíciu života v ústraní a v pokání. Pápež Lev XIII. uznal ich originálnosť a užitočnosť pre Cirkev a rozhodol sa ponechať ich ako samostatnú vetvu františkánskeho rádu. Kapucíni nosia hnedý habit s dlhou špicatou kapučňou bez peleríny opásaní bielym opaskom. Sú chýrni a vyhľadávajú spovedníci.

Rád, ktorý založil sv. František, sa za 800 rokov svojej histórie mnohokrát rozdelil, pretože bratia sa pretekali v tom, kto dokonalejším spôsobom nasleduje svojho zakladateľa. Dnes si uvedomujú, že cesta Menších bratov nevedie k Františkovi, ale ku Kristovi. Svätec z Assisi nikdy nechcel, aby ho niekto nasledoval. Menší brat nasleduje Krista zachovávaním evanjelia a životom v poslušnosti, bez vlastníctva a v čistote. Vďaka návratu k tejto pravde je dnes prvý rád sv. Františka i napriek formálnemu rozdeleniu duchovne tak jednotný, ako nikdy predtým.

Jozef Sukeník

Závazky a práva členov ružencového bratstva

Mnohí ľudia sa radi a často modlia posvätný ruženec. Posvätný ruženec je mimoriadne obľúbená a osvedčená modlitba, ktorá pomáha každému, kto sa ju úprimne modlí.

Aktívne bratstvá sa okrem spoločnej modlitby aj zaujímajú jeden o druhého, pomáhajú si, hľadajú miesto vo farnosti, kde by ako členovia mohli byť užitoční. Ružencové bratstvo je skupina veriach, ktorí uctievať Pannu Máriu a modlitbou posvätného ruženca vyprosujú pre seba, Cirkev a svet potrebné dobrá a navzájom sa snažia o aktívny a neustály pokrok v láske k Bohu, k ľuďom. Veriaci, ktorí sú členmi ružencového bratstva a praktizujú formu modlitby Živého ruženca, Svätého ruženca alebo Večného ruženca, sú pričlenení k Dominikánskej rodine.

Závazky a práva člena Živého ruženca

- je povinný modliť sa každý deň jeden desiatok posvätného ruženca na úmysel za obrátenie hriešnikov a za živých i zosnulých členov ružencového bratstva (RB), za Reholu dominikánov, za svoju farnosť a za svojich duchovných pastierov (biskupov a kňazov);
- je povinný raz za mesiac sa zísť na spoločnom stretnutí – modlitbe, po ktorom sa uskutoční výmena tajomstiev; čas a miesto stretnutí si dohodnú členovia Živého ruženca sami;
- Ak si člen RB svoju povinnosť účasti na spoločných stretnutiach neplní po dobu troch mesiacov a ani horliteľovi ruže neoznamuje dôvody svojej neúčasti, no naďalej chce byť členom RB, mal by zvážiť inú formu členstva v RB – buď vo Svätom alebo Večnom ruženci.

Počet členov Živého ruženca v markušovskej farnosti k mesiacu august 2015 je dvestopäť.

Závazky a práva člena Svätého ruženca

- je povinný pomodliť sa celý posvätný ruženec (tajomstvá radostné, svetla, bolestné, slávnostné) za jeden týždeň na úmysel za obrátenie hriešnikov a za

živých i zosnulých členov ružencového bratstva, za Reholu dominikánov, za svoju farnosť a za svojich duchovných pastierov (biskupov a kňazov);

- modlitbu posvätného ruženca si môže člen ľubovoľne rozdeliť podľa času, ktorý mu vyhovuje, napr. v jeden deň dva desiatky, v iný tri alebo v jeden deň celý ruženec – potrebné je zachovať postupnosť v modlitbe celého posvätného ruženca (najprv sa pomodlíť radostné tajomstvá, potom svetla, bolestné, nakoniec slávnostné);

- člen Svätého ruženca nie je viazaný spoločnými stretnutiami členov Živého ruženca, ale je tam vítaný.

Vo Svätom ruženci má naša farnosť troch členov, z toho jeden je členom aj Živého ruženca.

Dávam do pozornosti preukaz tohto členstva. Má 50 strán, formát A6 (pohľadnice) a obsahuje samostatné meditácie k jednotlivým tajomstvám posvätného ruženca s obrazmi. Záujemcovia si ho môžu objednať za 1,50 €.

Závazky a práva člena Večného ruženca

- zvolí si svoj pravidelný „čas bdenia“ raz za mesiac alebo raz za rok, počas ktorého sa pomodlí celý posvätný ruženec (najprv radostné tajomstvá, potom svetla, bolestné, nakoniec slávnostné tajomstvá) s nasledovnými úmyslami: za obrátenie hriešnikov (radostné tajomstvá), za čistotu viery a ohlasovateľov evanjelia (tajomstvá svetla), za večnú spásu umierajúcich (bolestné tajomstvá), za vyslobodenie duší z očistca (slávnostné tajomstvá);

- pri vstupe do Večného ruženca oznámi horliteľovi RB dátum bdenia mesačne alebo ročne a začiatok svojho času bdenia (napríklad: 28. deň v mesiaci o 18.00 alebo 25. 1. o 14.00), ktoré si zvolil;

- pod „časom bdenia“ sa myslí ucelebný časový celok – bez prerušenia;

- na splnenie povinnosti „času bdenia“ mesačne alebo ročne stačí sa pomodliť súkromne a na ľubovoľnom mieste (doma, v kostole, na ceste...) modlitbu celého posvätného ruženca;

- člen Večného ruženca nie je viazaný spoločnými stretnutiami členov Živého ruženca, ale je tam vítaný.

Členovia Večného ruženca, okrem výsad a prísľubov pre členov RB majú osobitnú výsadu: môžu za splnenia obvyklých podmienok získať úplné alebo čiastočné odpustky počas „času bdenia“, nech by to bolo za akýchkoľvek okolností.

Vo Večnom ruženci má naša farnosť osemnásť členov z toho je pätnásť členov aj v Živom ruženci.

Spracovala:
Renáta Regecová

(ZDROJ: STANOVY RUŽENCOVÝCH BRATSTIEV NA SLOVENSKU Dominikánske mariánske centrum, Košice 2011)

SEDEM ZHAVRANENÝCH BRATOV

Kde bolo tam bolo – mohlo to byť kdekol'vek na svete, ale aj tu, v našej dedine – žili raz poctiví rodičia a tí mali sedem malých synov, ktorí ich často hnevali. Rodičia robili čo mohli, aby z nich vychovali dobrých ľudí, ale ani pekné slovo, ani hrozby nepomáhali. Ako synovia rástli, rástla aj zloba v nich. Jedného dňa svoju matku tak nahnevali, že ich v návale zlosti prekliala. V tej chvíli synovia zhavraneli a zmenili sa na sedem čiernych krkavcov.

Bratia sa rozleteli po svete a hľadali temné miesta v srdciach ľudí, kde by mohli ďalej páchať zlo. Najstarší brat sa volal Pýcha, druhý Lakomstvo, tretí Smilstvo, štvrtý Závist, ďalší Hnev, potom Obžerstvo a najmladší Lenivosť. Ľudia sa však báli zhavraneých bratov, pretože videli, že im nenesú nič dobré. Tak si bratia povedali, že si zmenia mená a takto sa vkradnú do ľudských srdc.

Pýcha sa začala ľuďom predstavovať ako Sebadôvera, Úspech či Oblúbenosť.

Lakomstvo sa tvárilo, že je Šetrnosť či dokonca Podnikavosť.

Smilstvo sa začalo zahalovať slovami ako Príťažlivosť a Pôžitok.

Závist vravievala, že je iba Súťaživá, že sa chce neustále zlepšovať a mať len to, čo majú aj iní.

Hnev tvrdil, že je len trochu Netrpelivý a že túži len po Spravodlivosti.

Obžerstvo sa zmenilo na Hojnosť.

Lenivosť začala hovoriť, že je len Pohodlná a že sa nechce ničím znepokojovať či nechať rozhodieť.

Keď ľudia videli, čo im bratia sľubujú, sami ich začali pozývať do svojich príbytkov. Tak sa siedmi bratia rozšírili do celého sveta, lebo všade boli vítaní. Podarilo sa im tak zmiasť ľudí, že tí už nevedeli, čo je dobré a čo zlé.

Vtedy sa rodičom siedmich zhavraneých bratov narodilo ešte jedno dieťa. Dcéрке dali meno **Láska**. Keď sa Láska dozvedela, čo sa kedysi dávno stalo s jej bratmi, rozhodla sa, že sa ich pokúsi nájsť a napraviť. Vybrala sa teda do sveta vyzbrojená len svojím malým zrkadielkom, ktoré nazývala Svedomím.

Kade Láska chodila, tam videla stopy práce svojich bratov – ľudia sa vyvyšovali jeden nad druhého, hromadili majetky a závideli si navzájom, žili nemravným a hýrivým životom, viedli proti sebe hádky a spory a iní boli zas nesmierne znudení a bolo im jedno všetko, čo sa okolo nich dialo.

Keď však Láska chodila po mesiacoch a dedinách a pýtala sa ľudí, či nevideli Pýchu, Lakomstvo, Smilstvo,

Závist, Hnev, Obžerstvo alebo Lenivosť, ľudia tvrdili, že oni veru takých bratov nepoznajú a ponáhľali sa ďalej po svojom. Našlo sa však aj zopár takých, ktorým sa Láska zapáčila a pozvali ju ďalej. U takých Láska vytiahla svoje zrkadielko a Svedomie im ukázalo, že to, čo vpustili do svojich srdc, sú v skutočnosti siedmi zhavraneých bratia. A v srdciach takých ľudí, kde sa Láska stretla so svojimi bratmi, ich dokázala postupne zmeniť. Pýchu premenila na Pokoru, Lakomstvo na Štedrosť, Smilstvo na Cudnosť, Závist na Dobroprajnosť, Hnev na Trpezlivosť, Obžerstvo na Striedmosť a Lenivosť na Činorodosť.

Na svete však ostalo ešte mnoho takých ľudí, ktorí Lásku do svojich srdc nevypustili a aj naďalej žijú so zhavraneými bratmi. Láska však neprestáva klopať na srdcia ľudí, stále sa túla svetom a snaží sa zmeniť svojich neposlušných bratov v každom z nás.

Veronika Šebestová,
Lieskovany

Leto prežité s Pánom

Začiatkom prázdnin sa konala **pešia púť do Levoče na Mariánsku horu**. Cieľ putovania bol jasný: navštíviť krásne mariánske miesto, pomodliť sa, duchovne sa spojiť s ostatnými veriacimi, a v neposlednom rade načerpať nové sily a získať potrebné milosti.

Približne 20 km sme si spríjemnili modlitbou posvätného ruženca, rôznymi pesničkami, krátkymi prestávkami, pri ktorých sme sa občerstvili a samozrejme nechýbali pekné rozhovory. Na Mariánskej hore bol program naozaj bohatý. Každý si tam našiel to, čo potreboval. Osobne sa mi zo všetkého najviac páčila polnočná svätá omša za účasti mladých, ktorú celebroidal vdp. Cyril Hamrák. Počas homílie bolo viackrát spomenuté miesto Vysoká nad Uhom, kde sa pravidelne konajú duchovné aktivity pre mladých. A tak sa niektorí z nás rozhodli toto miesto navštíviť.

Od putovania na Mariánsku horu neprešli ani dva dni a my sme už cestovali do Vyskej nad Uhom, kde počas prázdnin prebiehala akcia **Leto v Domčeku**. Dievčatá z Tepličky a Markušoviec sa zoznámili s ďalšími mladými ľuďmi, ktorí tam prišli z rôznych dôvodov. Tiež sa dozvedeli o histórii tohto miesta, kde Božia služobnica Anka Kolesárová podstúpila radšej smrť, ako by mala spáchať hriech.

Po duchovnej stránke sa o nás starali duchovní otcovia Pavol Hudák a Matúš Reiner, rodák z Markušoviec, ktorí mali pre nás prichystané sväté omše, modlitby, prednášku a krásnu adoráciu. Animátorky nám zabezpečili bohatý program. V dopoludňajších hodinách sme pracovali, no popoludní a večer sme sa zabávali a spoločne sme si tieto dni spríjemňovali. Nechýbali rôzne hry, tance, ale aj diskusie na aktuálne témy. Okrem toho sme boli na výlete na Morskom oku. V piatok a sobotu sa konala duchovná obnova pod vedením biskupského vikára Vladimíra Šostáka na tému *Sadnúť si Pánovi k nohám*. Na rôznych príkladoch sme mali možnosť vidieť, že každé jedno slovo a meno vo Svätom písme má svoj význam. Duchovná

obnova bola tiež zameraná na dôležitosť znovuzrodenia v našom živote, ktoré nastáva v koreni srdca. Nasledoval rozhovor s otcom Pavlom, ktorý porozprával o význame čistoty vo vzťahoch, a nechýbali rôzne svedectvá. Prijatie, radosť, spoločenstvo, čas s Kristom, to všetko a ešte mnoho iných vecí sa odohráva v Domčeku.

Tretou letnou aktivitou bola **opekačka v Šulerohu**, ktorú sme absolvovali s naším pánom kaplánom, s niekoľkými mladými ľuďmi a približne 25 deťmi. Vybrali sme sa pešo a cesta trvala približne hodinku. Na začiatku nášho príchodu sme sa spoločne pomodlili a potom sme si úlohy trochu rozdelili. Kým dospelí pripravovali všetko potrebné na opekanie, deti sa hrali, no niektoré nedočkavo pozorovali prípravu. Opekané špekáčky, k tomu zelenina a chlieb, presne taký bol náš šulerovský obed. A keďže sme boli v krásnej prírode, naplno sme to

využili. Spoločne sme si zahrali rôzne pohybové hry, trochu si zasúťažili a nesmela chýbať ani skrývačka aj s pánom kaplánom. Na konci výletu dostali deti odmeny od pána kaplána a nášho sponzora. Keďže nečakane začalo pršať a hrmieť, domov sme sa dostali taxi službou, ktorú zabezpečili rodičia zúčastnených detí, za čo im patrí jedno veľké ďakujem.

Obrovské ďakujem patrí tiež všetkým organizátorom a účastníkom týchto akcií za spoločne strávený čas. Na záver ďakujem z celého srdca Pánu Bohu, že sme mohli zažiť takéto krásne dni a tiež našej nebeskej Matke Panne Márii za pomoc a ochranu počas týchto akcií.

P.S.: Hoci sú prázdniny za nami, neznamená to, že sa končia aj skvelé akcie. Stále je možné tráviť voľný čas spoločne na stretnutiach detí alebo mladých. Tak neváhajte a príd'!

Jana Bučáková, Teplička
Snímka: P. Lazor

Pokora – pravda o sebe

Čo je pravdou kresťanov a ako túto pravdu prijímame?

» Pokračovanie z minulého čísla.

Nie je to moja vina, ja som chybu neurobil

Príklad na takéto klamstvo sa nachádza aj vo Svätom písme po Adamovom a Evinom hriechu, keď sa skrývali pred Bohom.

„Vravel mu: „Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?!“ Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“ Potom povedal Pán Boh žene: „Prečo si to urobila?!“ A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som“ (Gn 3, 7-13).

Je to obraz vzťahov. Adam zvaľuje vinu na Evu. To žena ma naviedla. Vinu zvaľuje aj na Boha. Žena, ktorú si mi dal ty na pomoc, ma zvedla. V Adamových slovách sa nachádza výhovorka a aj výčitka Bohu. Adam vie, že na vine je aj on. Ale, nie je lákavejšie vyzeráť ako ten, kto chyby nerobí? Ako ten, ktorého obviňovať nebudú? Eva pokračuje tiež. Na vine je had, nie ona.

Je to ďalší sebaklam. Ja chyby nerobím. Takto znie pýcha. Nie je to tak, že aj ja sa niekedy správam ako Adam či Eva? Dokážem sa vyhovoriť na kohokoľvek, na čokoľvek, len sa nedokážem priznať. V rodine, v spoločenstve, pri kamarátoch. Nesmiem ukázať svoju chybu. Zas dávam o sebe nepravdivý obraz, akúsi masku. Každý robí chyby, ešte nikto sa tomu nevyhol. Uznaniu chyby a ospravedlneniu predchádza pokora, a v tom spočíva sila človeka.

Urobiť dojem na iných, potreba uspieť

Veci, ktoré konáš sa nie vždy vydaria podľa našich predstáv. Dbáme na to, kto nás vidí a často tak meníme hlavné priority. Našou prioritou potom nie je vykonať skutok, ale zapôsobiť na divákov. Čo robiť, keď nám veci nevychádzajú?

Zamaskuj to! Ty predsa nerobíš chyby! Urob dojem, inak budú mať ľudia o tebe inú mienku! Tak by zneli rady skúseného diabla, pýchy. Klamstvo, ktoré chce zapôsobiť na druhých

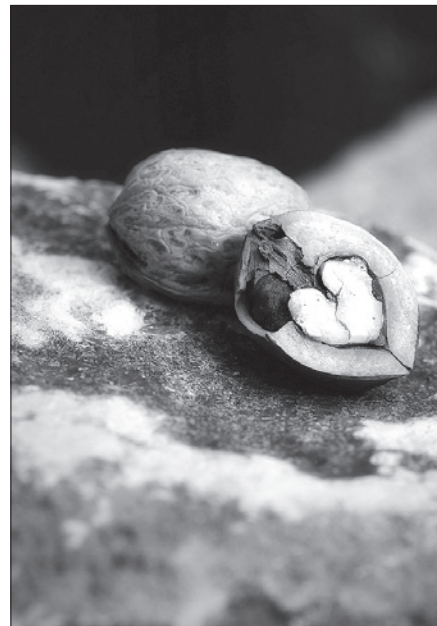
ľudí. Nepoctivo získaná priazeň. Ďalšia nepravdivá maska, ktorá sa tlačí do našich životov. Potrebujem skutočne ukazovať takýto nepravdivý obraz? „Nemusím vyhrať za každú cenu, ale musím žiť v pravde. Nemusím mať úspech za každú cenu, ale musím sa správať podľa svojich zásad.“ (A. Lincoln)

Ja nie som taký dobrý kresťan

Ja sa nemodlím päť hodín denne a nevidím zjavenia ako niektorí. Nedokážem vystúpiť na pódium a kázať pred celým davom ľudí. Necestujem do cudzích krajín hľadať kresťanov, nestaviam kostoly, neorganizujem púte, lebo to neviem, nie som na to stavaný. Kvôli tomu ja nie som dobrý kresťan. Pácham príliš veľa hriechov.

Boh vidí všetko, vidí, či sedíš a či stojíš. Pozná tvoje myšlienky a skutky. Skutky, ktoré konáš v skrytosti. Úlohou každého kresťana je byť oddaný Bohu. Byť oddaný v malých skutkoch lásky, ktoré nik nevidí, ale vidí ich Boh. To je umenie, konať skutky bez toho, aby nás niekto za to chválil. Konať malé ťažké veci, ku ktorým sa nám nie vždy chce, má veľkú cenu. Boh to vidí a miluje tieto skutky lásky.

Zapamätajte si: hriešnik, ktorý ľutuje svoj hriech, je bližšie k Bohu ako spravodlivý, ktorý sa pýši svojimi dobrými skutkami (sv. páter Pio). Boh túži, aby sme mu odovzdali svoje hriechy a svoje pravé ja, pretože len on nás dokáže vykúpiť. „Veď zjavila sa Božia milosť na spásu všetkým ľuďom a vychováva nás, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v tomto veku triezvo, spravodlivo a nábožne, a tak očakávali blahoslavenú nádej a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý vydal za nás seba samého, aby nás vykúpil z každej neprávosti a očistil si vlastný ľud, horlivý v dobrých skutkoch“ (Tit 2, 11-14).

Pravda o nás

„Pane, ty ma skúmaš a vieš o mne všetko,“ hovorí žalmista. Boh pozná každého po jeho mene, pred ním je zbytočné skrývať sa. Nie si ani sluha, nie si ani kráľ. Si Božie dieťa, a to je tá oslobodzujúca pravda, ktorá pokoruje povýšených a pozdvihuje ponížených. Túto hodnotu má každý, preto nie je dôvod na vyvyšovanie sa nad druhými. To je pravda o nás – sme Božími deťmi. Nie sme to, na čo sa hráme. Nie sme masky, ktoré si môžeme nasadiť. Ježiš nám dal adoptívne synovstvo, aby sme slobodne volali: „Abba, Otče!“

„Kráľovou záľubou sú pery pravdivé a rád ma toho, kto sa vyjadruje úprimne“ (Prís 16,13). Ukazuj sa v pravom svetle. V tom spočíva pokora – pravda o sebe. Pravda, že nie som ani príliš veľa, ani príliš málo. Pravda, že robím chyby, ale Boh ich prijíma. Pravda, že nie som taký silný, aby som to zvládol sám. Boh netúži po tvojej dokonalosti a sebaklame, ale po tvojej odovzdanosti. Boh chce teba, nie nejaký tvoj falošný obraz. Chce teba, aby cez tvoje pravé ja mohol konať skutky lásky. A to je tá oslobodzujúca pravda.

Annamária Salanciová

Milí Dobráčikovia,

priznajme si, že začiatok školského roka nemáme v oblúbe. Čakajú nás povinnosti, ranné vstávanie, úplne iný režim dňa. Keď vidíme ťažké knihy v polici a premýšľame, čo všetko sa v tomto ročníku budeme musieť naučiť, napadajú nám otázky: „Ako to zvládnem? Budem stíhať? Kedy sa všetko naučím? Všetky informácie sa nám do mozgu načítavajú ako na veľký počítačový disk. No pri ich vyberaní z našej pamäte to už také jednoduché nie je. Aby sme sa k nim ľahšie dostali, mali by sme si svoje pamäťové „karty“ uložené v mozgu v bežnom živote denne precvičiť. Ako na to?

☺ Používajme občas aj nedominantnú ruku. Praváci ľavú, ľaváci pravú (týmto aktivujeme práve tú časť mozgu, ktorú sme doteraz nevyužívali). Napríklad pri jedení lyžicou, pri umývaní zubov, alebo pri schádzaní zo schodov, keď vykročíme ľavou nohou (ľaváci pravou).

☺ Využívajme všetkých päť zmyslov. Okrem zraku sa viac sústreďme na zvuky, dotýkajme sa vecí rukami so zavretými očami, vnímajme vône okolo seba a jedlo si poriadne vychutnávajme. Takto si ľahšie spomenieme.

☺ Potrápme svoju zaspätú pamäť, nestráťme čas strávený čakáním u lekára či dlhú cestu autobusom. Spomínajme. Ako sa volali naši kamaráti v tábore (na dovolenke)? Čo sme mali oblečené minulý týždeň od pondelka do nedele? Alebo čo sme jedli na obed počas predchádzajúcich dní – začnime včerajškom a pokračujme časom späť.

Hrajme sa v hlave s číslami. Priradíme každému číslu od 1 po 10 konkrétnu vec. Keď priradíme trojke, vráťme sa k jednotke a spomeňme si čo sme jej priradili. Že je to ľahké? Postupujme takto až k desiatke.

Z autobusu či auta sledujme okolie. Robme súčty čísel „ešpézetiek“ áut, ktoré nás predchádzajú, alebo idú oproti. Čí-

tajme názvy miest či dedín, cez ktoré prechádzame, „pospiatky“. Tvorme vety zo značiek pri ceste, alebo slová z písmen už vyššie spomínaných ŠPZ.

☺ Ak si máme do školy priniesť zoznam nejakých vecí, napríklad na pracovné vyučovanie – látku, gombíky, lepidlo, nite, nožnice. Môžeme si zapísať potrebné veci, ale pamäť si pocvičíme, keď si veci poukladáme do príbehu, v ktorom si predstavíme vyšívanie gombíkov na látku oblúbenej farby, pri vyšívaní používame niť, ktorej dáme meno (Nitka Itka) i nožnice, ktoré na nás žmurkajú očami a lepidlo tancujúce po stole.

☺ Pri žuvaní žuvačky pravidelným pohybom čelustí si precvičujeme svaly tváre, zvyšuje sa srdcová frekvencia a do mozgu sa nám dostáva viac kyslíka. A tak si viac zapamätáme. Rozhodne však žuvajme žuvačku len vtedy, keď tým nikoho neprovokujeme.

☺ Svoju hlavu, mozog, pamäť môžeme účinne precvičiť aj klasickým a osvedčeným lúštením krížoviek či sudoku. Alebo si úplne jednoducho, vyhľadajme v texte v novinách všetky slová začínajúce písmenom, ktoré si vopred určíme a zakrúžkujme ich.

☺ Využívajme mnemotechnické pomôcky, ako napríklad LaCo DoMa (rímske čísla: L=50, C=100, D=500, M=1000) alebo – Šetri sedem oslov – 6378 km – polomer Zeme.

☺ Aj životný štýl môže ovplyvniť pamäť. Správna životospráva a vyvážená strava, ak dodávame telu dostatok cukrov, bielkovín, tukov, minerálov a vitamínov, udržiavame svoju pamäť fit. Z vitamínov pamäť najviac podporujú vitamíny B-komplex, C a E, z minerálov sú to vápnik, fosfor a horčík.

Pomocou takýchto cvikov môžeme spraviť so svojou pamäťou priam zázraky. Vyskúšajte.

Trochu cvičte s nami. Označte všetky násobky trojky:

4	5	6	5	3	6	2	8
6	9	3	7	4	9	2	5
6	2	5	4	7	6	3	9
0	8	0	0	1	2	7	3
4	6	8	3	2	1	5	3
2	9	3	6	2	9	1	0
0	1	8	7	5	4	1	2
2	4	6	6	4	9	3	5

Vyberte správnu možnosť:

1. Koľko prstov má trojčlenná rodina?

a/30

b/60

2. Koľko hláv sedí v kaviarni, keď je tam 8 žien, 7 mužov, dve deti a čašník?

a/25

b/18

3. Koľko elektrických stĺpov je na ulici, keď na jednej strane je 6 a na druhej o 1 menej?

a/5

b/11

4. Koľko milimetrov majú 4 decimetre?

a/400

b/4000

(Správne odpovede: 1b, 2b, 3b, 4a)

Adriana Lazorová

V článku boli spracované informácie z www.svetvomne.sk,
www.sme.sk, www.alzheimer.sk.

farský informátor

Oprava fasády kostola v Lieskovianoch

Dňa 27. júna sa uskutočnila prvá brigáda na oprave fasády. V prvý deň sme začali prípravnými prácami: brúsenie okien a okenných rámov, vonkajších podhládov a priečelia kostola. Pri ďalších brigádach sa vysietkovali obvodové steny, čím sa upravili praskliny. Pri nasledujúcich brigádach sa budú ťahať omietky a farbiť steny.

Ďakujeme všetkým, ktorí ochotne pomohli pri všetkých prácach.

Púť do Zákamenného

Pri príležitosti 50. výročia úmrtia Božieho služobníka Jána Vojtaššáka sa 4. augusta 2015 uskutočnila spoločná púť veriacich z dekanátu

Spišská Nová Ves do Zákamenného. Celkom šlo 5 autobusov. Z markušovskej farnosti bolo 29 pútnikov – 12 z Markušoviec, 12 z Tepličky a 5 z Lieskovian a obidvaja duchovní otcovia. Bohato naplnený program začal zastávkou v poľskom mestečku Ludzmiery, prehliadkou ružencovej záhrady a spoločnou modlitbou bolestného ruženca. Pokračovaním púte bol výstup na kopec Grapa nad oravskou dedinkou Klinku 9,5 m vysokej soche Ježiša Krista a kaplnke Božieho milosrdenstva. V Zákamennom naša púť vyvrcholila krížovou cestou na Kalvárii, modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva, slávnostnou svätou omšou v kostole Nanebovzatia Panny Márie a spomienkovou modlitbou pri hrobe Jána Vojtaššáka. Svätú omšu celebroidal spiš-

skonovoveský dekan Slavomír Gallik a homíliu mal náš rodák Cyril Hamrák, ktorý je od 15. júla 2015 farárom v Zákamennom. Výzvou pre všetkých veriacich nech sú jeho slová z homílie, aby sme neustávali v modlitbách za blahorečenie biskupa Jána Vojtaššáka, ale našimi modlitbami a postojmi napomáhali pri hľadaní pravdy a zdoľávaní pochybností. Na záver duchovného programu bolo v kultúrnom dome literárno-dramatické predstavenie o živote a utrpení biskupa Jána Vojtaššáka. Ďakujeme veriacim z Klinu a Zákamenného za milé prijatie a pohostinnosť a všetkým kňazom, ktorí nás púťou sprevádzali, za zmysluplne prežitý deň, ktorý duchovne obohatil každého pútnika. Vďační pútnici.

-red-

eRko a jeho letné aktivity v našej farnosti

Leto pre eRkárov začalo 7. 6. 2015 Dňom detí, ktorý sa konal na ihrisku v priestoroch Základnej školy s materskou školou v Markušovciach. Podujatie bolo veľmi úspešné, zúčastnilo sa ho mnoho rodičov so svojimi ratoľkami, na ktoré čakal pestrý program v štýle olympijských hier. Prekvapením bola účasť Dobrovoľného hasičského zboru našej obce, ktorý predviedol naozajstné hasenie požiaru a v závere sme sa všetci mohli do sýtosti vyblázniť v hasičskej pene. Takto sme spoločne strávili Medzinárodný deň detí, počas ktorého sme zažili kopec zábavy.

Vyvrcholením celoročnej práce s deťmi bol 6. ročník letného eRko tábora, ktorý sa konal od pondelka 27. 7. do nedele 2. 8. 2015 v obci Zubák

v okrese Púchov. Bol určený pre deti od 9 do 15 rokov. Zúčastnilo sa ho 32 účastníkov, 8 vedúcich, 1 kuchár a 1 pomocník v kuchyni. Zodpovednou za akciu bola Štefánia Farkašovská. Ako hlavnú myšlienku celého tábora sme zvolili „Mission Impossible – misia nemožná“. Celotýždňový program sa niesol v duchu plnenia rôznych misií a úloh. Počas prvého dňa sme sa spoločne zoznamovali, robili psychotesty a pohovory do pridelených agentúr. Druhý deň sme spoznávali obec Zubák, jeho históriu, pamiatky a prešli fyzickým výcvikom, ktorý musí každý dobrý agent absolvovať. Na riešenie prípadov sme sa zamerali v stredu – tretí deň. Na rozhladňu v Zubáku sme sa vybrali vo štvrtok. V priebehu piatko-

vého dopoludnia sme zistili, kto je za únosom špeciálneho agenta – hlavnej vedúcej, a dôvod jeho počínania. Šiesty deň bol pre nás rozlúčkový, mali sme slávnostnú recepciu. Všetko sme zavŕšili ďakovnou modlitbou, objasnením, že nič v našom živote nie je nemožné, každá udalosť má svoj význam a špeciálne miesto. Spoločný týždeň sme ukončili diskotekou, kde sme sa poriadne vytancovali a vyjašili. Samozrejme, sedem neopakovateľných dní nebolo len o zábave a hraní sa. Animátori sa snažili deti čosi nové naučiť, lepšie ich spoznať a spoločne sa stretnúť s Bohom počas svätých omší, adorácie alebo v ranných a večerných modlitbách.

Anka Fukerová

Zlatá svätá omša

Svoje 50. výročie kňazskej vysviacky oslávil v poslednú júnovú sobotu svätou omšou vo farskom kostole sv. Michala Archanjela v Markušovciach. Ako nám pripomína obrázok, ktorý bol rozdávaný prítomným na svätej omši – obetoval ju za seba a za všetkých v Bohu svojich najmilších živých i mŕtvych. Kňaz Jozef Mrovčák.

Sedemdesiatdvaročný markušovský rodák vchádzal 27. júna 2015 v sprievode sedemnástich spolubratov kňazov do kostola, aby spoločne s veriacimi oslávili vzácné jubileum slávením svätej omše. Presne v ten deň pred polstoročím vysvätil J. E. Ambróz Lazík vdp. Mrovčáka za kňaza po tom, ako ukončil štúdium v Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. Jeho kaplánska služba v Ružomberku, Trstenej a Spišskom Bystrom bola prerušená základnou vojenskou službou. Prvýkrát sa stal správcom farnosti v roku 1970 v Brutovciach. Avšak krátko na to bol v časoch totality zbavený štátneho súhlasu. Po novembrovej revolúcii sa stal opäť správcom farnosti vo Veľkom Borovom a zároveň bol aj rehabilitovaný. Po roku 1992 bol ešte štyri roky výpomocným duchovným v Krušetnici a v Spišskom Podhradí. Od roku 1996 dodnes prežíva svoj kňazský život v Kňazskom domove v Spišskom Podhradí.

S veľkou dávkou úcty sa človek prizera na kňaza pri oltári po päťdesiatich rokoch neľahkej cesty kňazstva. Práve v Roku zasväteného života môže byť pre nás veľkým vzorom obety, vytrvalosti, trpezlivého nesenia kríža choroby a dodržania sľubu, ktorý dal Bohu pred päťdesiatimi rokmi.

Monika Hodnická

aktivity farnosti

Leto 2015

50 rokov kňazstva rodáka dp. Jozefa Mrovčáka (Snímky: Šimon Salanci)

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara. Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk>. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.